

Rozwój polskiego czasopiśmiennictwa pedagogicznego w Galicji

1 lipca 2012

Rozwój polskiego czasopiśmiennictwa pedagogicznego w Galicji zapoczątkowało czasopismo Szkoła, które przetrwało różne burze i ukazywało się w okresie od 1868 do roku 1939. Szkoła była wydawana we Lwowie przez K. Wilde, a od roku 1871 przez Polskie Towarzystwo Pedagogiczne i było jego organem prasowym. Pismo zajmowało się omawianiem konkretnych spraw związanych z funkcjonowaniem i organizacją szkoły polskiej w Galicji, koncentrując się głównie na problemach szkolnictwa ludowego. Skupienie się zainteresowań Szkoły na problematyce szkolnictwa ludowego i seminariach nauczycielskich doprowadziło w 1884 roku do utworzenia osobnej organizacji pod nazwą Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych, które od następnego roku zaczęło wydawać miesięcznik Muzeum (1885 – 1939). Z czasem stał się on organem poświęconym sprawom wychowania i szkolnictwa średniego.

Pod względem bogactwa i poziomu oraz objętości Muzeum mogło się mierzyć z najlepszymi pismami pedagogicznymi w ówczesnej Europie. Obok tych lojalnych w stosunku do władz, zaczęły rozwijać się pisma opozycyjne: Głos Nauczycielski (1883 – 93), a następnie Szkolnictwo Ludowe (1891 – 1913). W 1905 roku powołano do życia Krajowy Związek Nauczycieli Ludowych oraz jego organ Głos Nauczycielstwa Ludowego (1906 – 16). Podobny charakter miały inne pisma lokalne: Gazeta Nauczycielska wydawana przez nauczycieli lwowskich i Gazeta Szkolna założona w Krakowie. Najnowocześniejszym czasopismem zajmującym się problematyką wychowania fizycznego w Galicji był Przewodnik Gimnastyczny – Sokół organ Towarzystwa Gimnastycznego we Lwowie. W roku 1906 w Samborze ukazał się miesięcznik Ruch poświęcony wyłącznie ćwiczeniom fizycznym i higienie,

odpowiednik warszawskiego Ruchu.

Problematykę tę poruszał na swych łamach także Przegląd Higieniczny (1902 – 13). W latach 1899 – 1900 Uniwersytet Ludowy im. A. Mickiewicza posiadał postępowy organ Wiedza dla Wszystkich. Trwałymi czasopismami okazały się organy Towarzystwa Szkoły Ludowej: Przewodnik Oświatowy(1901 – 39), oraz Oświata Ludowa (1910 – 13). Propagowaniem wiedzy pedagogicznej wśród rodziców zajęły się dwutygodnik Poradnik Wychowawczy (1893) oraz Rodzina i Szkoła (1896 – 1913). Sprawy wychowania kobiet podjął Ster (1896 – 97) Do czasopism przedmiotowych należała Praktyka Szkolna (1902-18), Dwutygodnik Katechetyczny i Duszpasterski (1897 – 1910), Wychowanie i Oświata (1906-26) oraz Kształt i Barwa (1912-28) – znakomicie redagowane czasopismo dla nauczycieli rysunków. Na Śląsku Cieszyńskim wychodził Rocznik Ewangelicki oraz Miesięcznik Pedagogiczny, który bronił polskiej szkoły i języka narodowego oraz wniósł wkład w ugruntowanie świadomości narodowej wśród Ślązaków.

[F. Filipowicz, op. cit. s.23. S. Możdżeń, op. cit. s. 15.]

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.